

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Баришівського районного суду Київської області

19.05.2026

м. Київ, 2026

I. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі ст. ст. 13, 19-1, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 19.05.2026 групою НПМ здійснено відвідування Баришівського районного суду Київської області (далі – суд).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Оладов Сергій Андрійович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Ковальов Олександр Юрійович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Загальна інформація.

Суд розташований за адресою: Київська обл., с-ще. Баришівка, вул. Київський шлях, буд. 61, у двоповерховій адміністративній будівлі.

Штатна чисельність суддів – 7 посад, фактично здійснюють правосуддя 4 судді.

Відповідно до статті 22 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» районний суд є судом першої інстанції і здійснює правосуддя у порядку, визначеному чинним законодавством, суд розглядає цивільні, кримінальні, а також справи про адміністративні правопорушення.

У будівлі суду облаштовано два входи / виходи – основний (центральний) зі сторони та службовий (конвойний) входом з двору будівлі (фото 1).

У приміщеннях суду встановлено інформаційні стенди з наявною інформацією про графік прийому громадян, телефони гарячих ліній Державної судової адміністрації України, надання безоплатної правової допомоги, правила та обов'язки учасників судових процесів тощо (фото 2).

Територія, де здійснюється висадка та посадка обвинувачених (підсудних), засуджених, огорожена. Біля в'їзних воріт розташовані двері запасного виходу із будівлі суду.

Для розгляду кримінальних справ у приміщенні суду облаштовано 2 зали судових засідань.

Усі зали судових засідань обладнані загородженнями із органічного скла. На дверях зазначених огорожень обладнані оглядові віконця. Лави для розміщення затриманих та осіб, узятих під варту, прикріплені до підлоги (фото 3, 4).

Під час відвідування приміщень суду обвинувачені, підсудні (засуджені) у суді не перебували. У суді також наявні аптечки для надання домедичної допомоги.

Маршрут конвоювання до залів судових засідань проходить коридором загального користування. Звільнення маршрутів конвоювання від сторонніх осіб забезпечується підрозділом конвою.

Відвідування суду групою НПМ здійснюється вперше.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права не бути підданим катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, частина 1 статті 28 Конституції України).

1 Вимогами пункту 6.5.2 Державних будівельних норм В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затвердженими наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 № 175 (далі – ДБН В.2.2-26:2010), передбачено, що в кожному приміщенні суду камери для підсудних слід передбачати виходячи з розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ. Тобто, у суді, де розташовано 2 зали судових засідань для розгляду кримінальних справ, має бути обладнано 6 камер. Натомість у суді обладнано лише 1 камеру для тримання підсудних, що може порушувати вимоги роздільного розміщення чоловіків та жінок, дорослих та неповнолітніх, а також ізольованого тримання осіб котрим заборонено спілкування між собою.

Порушення права на життя (стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 3 Загальної декларації прав людини, стаття 27 Конституції України).

2. Усупереч пункту 5.11 ДБН В.2.2-26:2010 та пункту 14 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 за № 698/27143 (далі – Інструкція), у суді не обладнано бокс для заїзду спеціального автотранспорту варті та посадки (висадки) обвинувачених (підсудних), засуджених, або огорожену стоянку для такого транспорту біля спеціального зовнішнього входу. Посадка (висадка) обвинувачених (підсудних), засуджених здійснюється з внутрішнього двору будівлі суду (фото 5).

3. У порушення вимог пункту 7.1.9 ДБН В.2.2-26:2010 та пункту 13 Інструкції з організації конвоювання, у приміщенні суду відсутній ізольований маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від спеціального автотранспорту до залів судових засідань для розгляду кримінальних справ, у зв'язку з чим, обвинувачені, підсудні (засуджені) конвоюються доступними для третіх осіб коридорами.

4. У порушення Кодексу цивільного захисту України в суді відсутня захисна споруда цивільного захисту, яке має забезпечувати можливість безпечного перебування населення від впливу небезпечних факторів, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів.

5. Встановлено порушення Правил експлуатації та типові норми належності вогнегасників, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15 січня 2018 року № 25, а також ДСТУ 4297-2004 «Технічне обслуговування вогнегасників. Загальні технічні вимоги», а саме, у приміщенні суду розміщені вогнегасники, термін яких закінчився (фото 6).

Порушення прав осіб з інвалідністю (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю) та маломобільних груп населення (стаття 27 Конституції України).

6. Відповідно до вимог ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність), доступність для маломобільних груп населення повинна забезпечуватися фізичною можливістю і зручністю потрапляння та пересування об'єктом.

Так, у порушення вимог пункту 11.5 ДБН Інклюзивність, санітарні вузли у приміщенні суду не пристосовані для користування маломобільними групами населення у зв'язку з відсутністю у них поручнів та можливості людині на кріслі колісному потрапити до санітарної кімнати (фото 7).

7. У порушення вимог пункту 6.3.1 ДБН Інклюзивність, на всіх сходах будівлі суду відсутнє контрастне маркування першої та останньої сходинки, яке повинне бути видно людям, які підіймаються і спускаються по сходах (фото 8).

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України).

8. У порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 59 Конституції України, вимог пункту 6.5.2 ДБН В.2.2-26:2010, будівлі суду не обладнані кімнатами для роботи адвоката з обвинуваченими, підсудними (засудженими), що унеможливорює реалізацію їх права на захист.

У справі «Фірстов проти Росії» (скарга № 67312/12) Європейський суд з прав людини констатував, що хоч підсудний і міг спілкуватися зі своїм захисником через загородження у залі суду, у тому числі під час перерв, які оголошувалися для цієї мети суддею за клопотанням заявника, не було доведено, що такі консультації носять конфіденційний характер у зв'язку з присутністю конвою у межах досяжності слуху.

Таким чином, ЄСПЛ засвідчив порушення ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Отже, проведення зустрічі адвоката із утримуваними особами у приватному порядку є необхідним для їх захисту від неналежного поведження.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України в Київській області, Баришівському районному суду Київської області відповідно до їх компетенцій вжити заходів щодо запобігання порушень, що призводять або можуть призводити до порушень прав людини:

1. Опрацювати питання щодо облаштування у суді камери для підсудних (засуджених) площею не менш ніж 4 м² виходячи з розрахунку три камери на один зал судових засідань для розгляду кримінальних справ, приміщення конвою і санітарні вузли;

2. Вжити заходів щодо обладнання боксу для заїзду спеціального конвойного автомобіля або огорожену стоянку для спеціального автотранспорту варті;

3. Опрацювати питання щодо забезпечення у суді ізольованого маршруту конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від камери до залів судових засідань;

4. Опрацювати питання щодо облаштування у будівлі суду захисної споруди цивільного захисту;

5. Опрацювати питання щодо проведення технічного огляду, обслуговування та перезрядки вогнегасників;

6. Створити для маломобільних груп населення відповідні умови доступу до приміщень суду;

7. Вжити заходів щодо обладнання кімнати для роботи адвоката з підсудними (засудженими) згідно встановлених стандартів.

Додаток: фототаблиця на 2 арк.

Керівник групи НПМ:

**Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Сергій ОЛАДОВ

Фотоматеріали

фото 1

фото 2

фото 3

фото 4

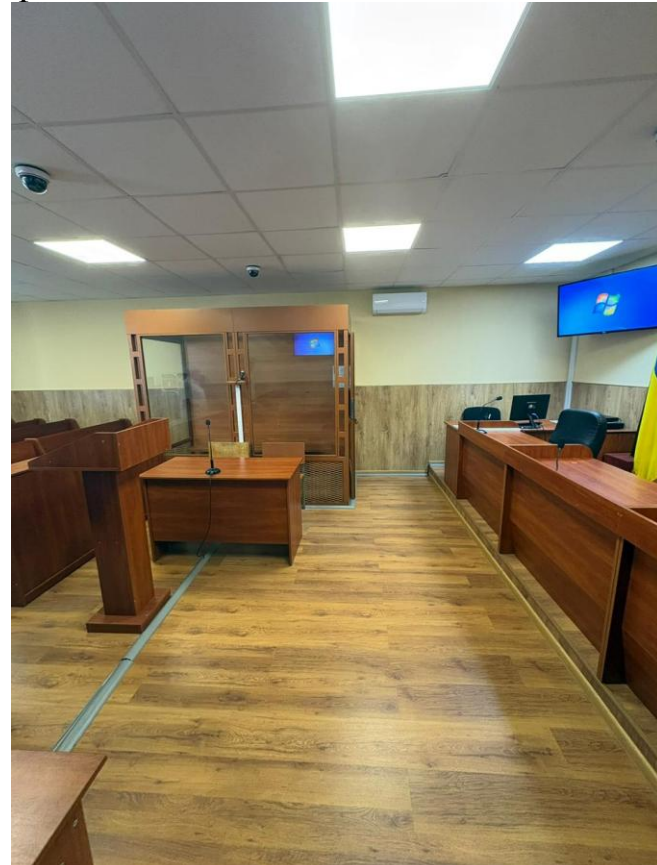

фото 5

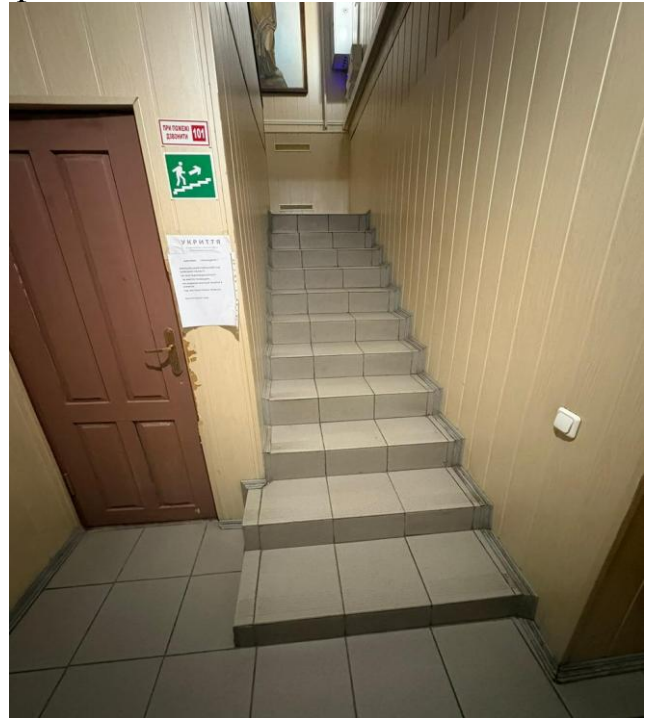
фото 6

фото 7

фото 8

Фототаблицю склав:

**Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

A handwritten signature in blue ink, which appears to read "Сергій Оладов".

Сергій ОЛАДОВ